

то чорбаджийка, но въ жалейни дрехи. Тя чуваше злобните думи, прегълъща сълзите си и оставаше видимо спокойна. А когато въ стаята доведоха тримата водачи на въстанието — Цанко Дюзтабановъ, Иоакимъ Цанковъ и попъ Иванчо, жената въпн погледа си въ тъхъ, напрегна слуха си и остана тъй, сякаш бъше отъ камъкъ.

Въ стаята настана тежка и грозна тишина. Прокурорътъ, Бехчетъ ефенди, разтвори дебелата папка съ книжа, намъсти очилата си и започна да чете обвинителния актъ.

Цанко Дюзтабановъ не го чуваше. Той гледаше презъ разтворения прозорецъ зеленината по Света гора и може би мислѣше за нѣкогашното Търново, когато по Царевецъ сѫ се издигали стройни крепостни кули, когато кубетата на църквите отъ Трапезица сѫ извишавали златни кръстове въ небето.

Следъ обвинителния актъ, председателътъ на сѫда, Али Шефикъ бей, се обърна къмъ Цанка:

— Признавате ли се за виновенъ?

— Не! — рѣзко и твърдо отговори войводата. — Въ това, което прокурорътъ прочете, мене ме обвиняватъ, като разбойникъ, тръгналъ да убива и

граби мирните граждани. Азъ и моите другари не сме разбойници, а въстаници. Ние сме тръгнали да пролѣтемъ кръвъта си за народно добро и свобода, а не за богатство и плячка. Като ме сѫдите, ще ме сѫдите за бунтовничество!

Сѫдиятъ се наведоха надъ масата, пошукуха малко, поклатиха глави, а сетне председателътъ стана правъ и обяви присѫдата:

— Осѫждатъ се на смърть!

Зрителитъ зашумѣха. Българитъ изтръпнаха, а турцитъ одобрително и доволно потъркваха ръце:

— Пада имъ се!

— Падишахътъ е милостивъ, — любезно подхвани Али Шефикъ бей. — Ако поискате милостъ, ако се разкаете, той сигурно ще ви прости...

— Милостъ не желая отъ султана! — отвѣрна Цанко. — Ний тръгнахме да се боримъ за свобода или смърть. Доволенъ съмъ отъ присѫдата, защото не искамъ да живѣя въ рабство.

Старитъ турци настрѣхнаха отъ дръзкия отговоръ на комитата. А той спокойно продължи:

— Отъ васъ искамъ само една милостъ: не съобщавайте на майка ми за присѫдата, преди да бѫде изпълнена. Не